

Aan het College van Burgemeesters en Wethouders
van gemeente Leeuwarden

Betreft: Rekenkamerrapport over het 1000 Banenplan

Datum: 31 mei 2018

Bijlage: Ongevraagd advies Rekenkamerrapport "Aanvalsplan Werk" (1000 Banenplan)

Geacht College,

Hierbij sturen wij u het ongevraagde advies betreffende de rapportage van de Leeuwarder Rekenkamer over het "Aanvalsplan Werk" (De 1000 banenplan).

De rapportage van de Rekenkamer en de strekking van de reactie van het college op deze rapportage heeft de Adviesraad Sociaal Domein verrast en verontrust. De Adviesraad wil met haar ongevraagde advies stimuleren dat, in het kader van herijking of verandering van koers van het nieuwe Leeuwarder College, een meer bij de groep van (gemeentelijke) uitkeringsgerechtigden passende insteek wordt gekozen bij inspanningen gericht op het laten afnemen van de werkloosheid.

In de bijlage zetten wij onze zorgen uiteen en doen een aantal voorstellen voor een nieuwe, meer passende insteek richting meer participatie op de arbeidsmarkt van uitkeringsgerechtigden.

Graag vernemen wij uw reactie.

Hoogachtend,
namens de Adviesraad Sociaal Domein,

R. de Boer,

Voorzitter

Constateringen

Wij constateren dat de feitelijke inhoud en vorm van het 1000 banenplan volgens de Rekenkamer heeft geleid tot een niet te definiëren of te meten resultaat van de gemeentelijke inspanningen op het gebied van het bevorderen van arbeidsparticipatie van uitkeringsgerechtigden. Echter, in het Rekenkamerrapport zijn geen expliciete conclusies en aanbevelingen opgenomen om de inspanningen beter te definiëren en beter meetbaar te maken. De ASD ziet dit als een gemiste kans, omdat het definiëren en meetbaar maken van groot belang is om veel betere resultaten te boeken en om aan de behoeften van personen met een (bijstands)uitkering die een volledige, regulier betaalde baan ambiëren tegemoet te komen.

Een meer passende aanpak

- ❖ De matige financiële positie van de gemeente Leeuwarden zou een van de zwaarwegende redenen moeten zijn om duurzame en effectieve (re-integratie)inspanningen te richten op de uitkeringsgerechtigden die een gemeentelijke uitkering ontvangen en graag fulltime willen en kunnen werken. Een juist uitgevoerd “1000 banenplan” zou de te verstrekken uitkeringen die drukken op de gemeentebegroting substantieel moeten verminderen. Dit zorgt voor zowel winst in de gemeentekas, waardoor er ruimte komt voor andere uitgaven binnen het sociaal domein, als voor een groter welbevinden van de uitkeringsgerechtigden op het moment dat ze een baan hebben waarmee ze zichzelf kunnen bedruipen.
- ❖ Voortbordurend op het eerste punt, zijn wij van mening dat de groep waar de (re-integratie) inspanningen zich ten eerste op moet richten, de groep is die de grootste kans heeft om op korte termijn volledig onafhankelijk van een bijstandsuitkering te worden. Het aantal gewerkte uren per week en de duur van zijn contract of het perspectief binnen zijn baan zou een leidende indicatie moeten zijn voor het succes van de inspanningen. Het hebben van een betaalde bijbaan voor een beperkt aantal uren, waardoor het inkomen nog steeds aangevuld moet worden vanuit de gemeente zien wij niet als 100% succes. Hierbij zeggen we niet dat aan deze groep geen begeleiding gegeven moet worden, maar de maximale winst valt in de eerste groep te halen.
- ❖ Wij vinden dat de inspanningen meetbaar gemaakt moeten worden. Noem niet alleen aantallen gerealiseerde banen, maar stuur maandelijks of tweemaandelijks een monitor uit waarin inzicht wordt gegeven in het totaal bespaarde bedrag, voor hoeveel personen dit geldt en of deze personen geheel of gedeeltelijk uit hun uitkeringssituatie zijn gekomen. Breng daarnaast de uitstroom uit de uitkering goed in kaart: wie gaat er voor hoe lang, voor hoeveel uur en voor hoeveel salaris aan het werk (moet er nog aangevuld worden vanuit de bijstand of niet?), wie verhuizen er en wie bereiken de AOW leeftijd. Dit geeft meer inzicht in de feitelijke banen die gerealiseerd zijn en hoe duurzaam deze zijn.
- ❖ Beloon en ondersteun de personen die uitstromen naar volledig werk dan wel een uitkeringsonafhankelijk inkomen waar mogelijk. Beloning kan bijvoorbeeld het kwijtschelden van gemeentelijke heffingen zijn op het moment dat de armoedeval zich voordoet of het kwijtschelden van bepaalde gemeentelijke schulden uit het verleden, mits deze binnen de perken zijn. Daarnaast moet de ondersteuning vooral gericht zijn op het voorkomen van problemen die veroorzaakt worden door de armoedeval. Dit zal van belang zijn mensen te stimuleren en in staat te stellen hun nieuw verworven werk te behouden en niet weer terug in een uitkering te stromen. Zoek creatieve manieren voor het belonen van personen die bijvoorbeeld minimaal zes maanden uit een uitkering weten te blijven.
- ❖ De Adviesraad roept de gemeente op om een voortrekkersrol op zich te nemen en het goede voorbeeld te geven m.b.t Banen-afpraak-banen (Quotumwet) en bij de SROI bij de vele tientallen miljoenen die door de gemeente aanbesteed worden. Zorg voor coördinatie in de uitvoering van zowel de banen-afpraak-banen en de SROI binnen de gemeente. Geef een heldere opdracht, dat wil zeggen een concrete vermindering van het I-deel van de Buiggelden, om het succes van deze aanpak te kunnen meten en ondersteunen.

Conclusies en aanbevelingen

De Adviesraad Sociaal Domein Leeuwarden adviseert het College om, rekening houdende met bovenstaande, de komende periode kritisch te kijken naar al haar (re-integratie)-inspanningen. Leeuwarder bewoners die willen en kunnen werken maar toch een bijstandsuitkering ontvangen verdienen meer perspectief en de begroting van het gehele sociaal domein is gebaat bij een verschuiving van de uitgaven van uitkeringen naar bijvoorbeeld jeugdhulp of wmo voorzieningen aangezien de tekorten daar ook aanzienlijk zijn.